

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2024

Činnost AKVŠ v roce 2024 vycházela z [Plánu činnosti schváleného výroční konferencí dne 22. 2. 2024](#). V této zprávě je uveden přehled jednotlivých realizovaných aktivit.

1. PŘÍPRAVA VÝROČNÍ KONFERENCE

- Výroční konference se konala dne 22. února 2024 na Univerzitě Pardubice. Konference se zúčastnily pověřené osoby za jednotlivé členské VŠ.
- Na jednání byly předneseny klíčové dokumenty související s fungováním AKVŠ v roce 2023 a 2024: zpráva o činnosti, zpráva o hospodaření za rok 2023, návrh rozpočtu a plán činnosti na rok 2024. Ke všem zmíněným dokumentům i dalším bodům programu byla otevřena diskuse.
- Po administrativní i organizační stránce byl průběh výroční konference bezproblémový.
- Výstupy výroční konference byly [zveřejněny na webových stránkách AKVŠ](#).

2. ORGANIZAČNÍ A ADMINISTRATIVNÍ ZAJIŠTĚNÍ ČINNOSTI AKVŠ

- Výkonný výbor (VV) po celý rok pracoval v nezměněné sestavě tak, jak vzešla z voleb v únoru 2022: PhDr. Markéta Bočková (MU), Ing. Blanka Jankovská (UPCE), Ing. Jiří Jirát, Ph.D. (VŠCHT), Mgr. Jan Kříž (MU), PhDr. Hana Landová, Ph.D. (ČZU), Mgr. Lucie Panchártek Suchá (UK), PhDr. Radka Římanová, Ph.D. (UK), Ing. Václav Šubrta (VŠE) a Mgr. Jitka Vencáková (TUL).
- VV se v průběhu roku setkával na pravidelných online jednáních (měsíční periodicitu) a na několika výjezdních jednáních (únor – Pardubice, červen – Praha, září – Bořetice, říjen – Ostrava, prosinec – Praha). Zápisy z jednotlivých [jednání jsou veřejně dostupné](#).
- Kromě pravidelných jednání celého VV probíhala i četná jednání menších týmů odpovědných za organizaci jednotlivých akcí v průběhu roku, příp. řešení jednotlivých agend (FPZC, zahraniční exkurze, KAM, BA).
- V roce 2024 ukončila členství v AKVŠ Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE). Členství této vysoké školy trvalo pouze od r. 2023, a dle vyjádření byl důvodem ukončení členství fakt, že VŠTE není v současné době schopna využívat možnosti, které AKVŠ nabízí.

3. PRAVIDELNÁ KOMUNIKACE VV S VEDENÍM KNIHOVEN ČLENSKÝCH VŠ

- VV se i v průběhu roku 2024 snažil pravidelné informování o tématech řešených na úrovni VV.
- Byla zorganizována dvě setkání na úrovni: VV + vedení knihoven (červen + prosinec, obě na VŠE). V průběhu roku byla zorganizována i některá online setkání týkající se určitých konkrétních témat či akcí. Poměrně aktivní byla i komunikace v elektronické konferenci „AKVS-REDITELE“, která slouží primárně ke sdílení zkušeností na úrovni vedení vysokoškolských knihoven zapojených do AKVŠ.
- Pro ředitele a vedoucí pracovníky VŠ knihoven byl založen nový tým „AKVŠ ředitel“ v MS Teams (tenant UPCE), kde jsou k dispozici veškeré materiály k činnosti AKVŠ sdílené s řediteli a vedoucími VŠ knihoven včetně zápisů z jednání výkonného výboru a pracovních skupin AKVŠ.

- Na KAM 2024, jehož se účastní výhradně management knihoven členských VŠ, proběhl mj. pilotní běh strukturovaného sdílení zaměřeného na lidsky komplikované situace v pozici ředitelů/vedoucích VŠ knihoven. Zpětná vazba účastníků ukázala, že toto téma i formát jsou velmi oceňované a žádané.

4. FOND PODPORY ZAHRANIČNÍCH CEST

- V roce 2024 bylo vyhlášeno jedno kolo výběrového řízení na zahraniční cesty knihovnic a knihovníků knihoven členských VŠ (březen). Celkem bylo podpořeno šest zahraničních cest.
- Proběhly dva semináře zaměřené na procesy spojené s čerpáním podpory konkrétní cesty z FPZC (od podání přihlášky až po vyúčtování a cestovní zprávu).
- Komise hodnotitelů pracovala ve složení: Miloslava Faitová (ZČU), Jiří Mašek (UJEP), Jan Kříž (MU, místopředseda VV AKVŠ), Helena Sedláčková (UPOL), Blanka Jankovská (UPCE, členka VV AKVŠ).
- Přehled výsledků výběrového řízení je [zveřejněn na webu AKVŠ](#), stejně jako [zprávy](#) ze všech uskutečněných cest.

5. PŘÍPRAVA A REALIZACE KONFERENCE BIBLIOTHECA ACADEMICA 2024

- Bibliotheca academica 2024, tematicky zaměřená na design služeb, se konala v Ostravě (spolupořadatelem byla Ostravská univerzita) ve dnech 8. a 9. října 2024.
- AKVŠ zajistila přípravu odborného programu a úzce spolupracovala s týmem hostitelské univerzity při organizačním zajištění konference.
- V rámci finančního zajištění akce proběhla i četná jednání s firemními partnery.
- Veškeré [informace o konferenci](#), včetně [fotogalerie](#), jsou dostupné na webu AKVŠ. Prezentace z přednášek jsou uloženy v [komunitě AKVŠ na repozitáři Zenodo](#).

6. STATISTICKÝ ROČNÍ VÝKAZ O VYSOKOŠKOLSKÉ KNIHOVNĚ

- VV organizačně zajistil sběr dat z knihoven členských vysokých škol za rok 2023. Nejzajímavější výstupy byly prezentovány na prosincovém setkání vedení knihoven s VV v Praze.
- Proběhla i diskuse o dalším rozvoji statistického výkazu, jeho úpravách a také možnostech mezinárodní spolupráce v této oblasti.

7. SPOLUPRÁCE AKVŠ NA DŮLEŽITÝCH PROJEKTECH

- AKVŠ působila jako důležitý aktér ve spolupráci na projektech či koordinaci projektů relevantních pro VŠ knihovny. V roce 2024 šlo o projekty: NCIP VaVal (řešitel: NTK), CARDS (řešitel: NTK). Zejména u projektu CARDS jsou zástupci knihoven členských VŠ zapojeni do vybraných pracovních skupin a jsou také členy Odborné rady projektu.
- K celostátním projektům v oblasti knihovnictví se může AKVŠ vyjadřovat i prostřednictvím svých zástupců v Ústřední knihovnické radě, která je poradním orgánem ministra kultury.

8. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

- I v roce 2024 pokračovala spolupráce s mezinárodními organizacemi LIBER a SPARC Europe. AKVŠ byla aktivní i v projektu česko-německého partnerství, který probíhá od roku 2022 do roku 2025. V rámci této

spolupráce AKVŠ, spolu se SDRUK, zajistila studijní cestu německých kolegyň a kolegů do knihoven v Plzni, Olomouci, Brně a Praze.

- Proběhly zahraniční cesty uskutečněné na základě výsledků výběrového řízení Fondu podpory zahraničních cest AKVŠ (podrobnosti viz výše bod 4.) a také zahraniční cesty členů zástupců pracovních skupin za účelem rozvoje zahraniční spolupráce a mezinárodní prezentace činnosti AKVŠ.
- Uskutečnila se exkurze do knihoven v Dánsku a Německu.

9. VZDĚLÁVÁNÍ MANAGEMENTU VŠ KNIHOVEN: KAM 2024

- V termínu od 15. do 18. září se konala v jihomoravských Bořeticích již tradiční vzdělávací akce pro management knihoven členských vysokých škol. AKVŠ zajišťovala jak organizaci celé akce, tak přípravu programu a zajištění externích lektorů.
- Tématem KAM 2024 bylo „Jak pracovat na své odolnosti a nebát se chybovat?“
- Podrobnosti o programu, lektorech a také fotogalerie z akce jsou [veřejně dostupné na webu AKVŠ](#).

10. STÁŽE VE SPOLUPRÁCI S KNIHOVNAMI ČLENSKÝCH VŠ

- V roce 2024 proběhly další stáže. Stáž [Linked data \(propojená data v knihovnictví\)](#) se konala od 18. do 20. 3. v Ústřední knihovně Univerzity Karlovy v Praze. Stáž zaměřená na oblast [akvizice](#) proběhla od 5. do 7. 6. na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Stáž [Vydavatelství s tématem Redakční systémy pro správu časopisů](#) se konala od 30. 10. do 1. 11. v Univerzitní knihovně ZČU v Plzni.
- Velká část organizace stáže je vždy na hostitelské univerzitě, zástupce VV přípravy koordinuje a AKVŠ poskytuje i finanční podporu.
- Stáže zatím byly vždy velmi dobře hodnoceny a zkušenosti ukazují, že se jedná o formát, který je efektivní. Jde o velmi intenzivní několikadenní soustředění se na jedno vybrané téma a sdílení zkušeností formou přednášek i diskusí. Velmi ceněna byla vždy možnost navázání užitečných kontaktů mezi knihovnicemi a knihovníky, kteří se zabývají stejnou činností.

11. REALIZACE PILOTNÍCH AKTIVIT V OBLASTI DESIGNU SLUŽEB (DS LIB HUB)

- AKVŠ realizovala péči kolegyň z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně roce 2024 několik aktivit v oblasti designu služeb souhrnně nazvaných DS LIB HUB.
- První částí projektu byla [série webinářů: Poznáváme uživatele](#) (28. 2. 2024), [Uspořádáváme poznatky](#) (17. 4. 2024), [Navrhujeme řešení](#) (5. 6. 2024) a [Ladíme chyby](#) (25. 9. 2024)
- Zároveň měly na začátku roku knihovny AKVŠ možnost přihlásit své projekty do tzv. Designového půlmaratonu pod AKVŠ. Po výběru projektů probíhal mentoring pro konkrétně definované problémy v rámci přihlášených projektů včetně mentoringu při praktické realizaci kroků vedoucích k řešení.

12. ČINNOST V RÁMCI PRACOVNÍCH SKUPIN

- AKVŠ v roce 2024 měla tři pracovní skupiny, jejichž činnost koordinovala – zejm. prostřednictvím společných jednání VV s předsedkyněmi skupin.
- Zpráva o činnosti stávajících pracovních skupin: viz *Příloha A*
- Ustavení dalších pracovních skupin dle potřeby.

PŘÍLOHA A:

ZPRÁVA O ČINNOSTI PRACOVNÍCH SKUPIN ZA ROK 2024

Pracovní skupina pro elektronické informační zdroje (PS EIZ)

(vedoucí: Lucie Panchártek Suchá, UK)

PS EIZ se v roce 2024 scházela pravidelně na měsíční bázi (s výjimkou letních prázdnin), a to online.

V průběhu roku proběhla, v souladu s vytyčeným plánem, dvě fyzická setkání – v Brně (VUT, leden) a Praze (VŠE, květen). Skupina se věnovala tématům, která se v online prostředí hůře diskutují. V květnovém termínu se setkání zúčastnil i zástupce CzechELib.

V dubnu proběhl webinář „E-zdroje ve výuce – příklady dobré praxe“, kdy k posluchačstvu tvořenému knihovníky, studujícími doktorského studia a vyučujícími promluvili akademici z pěti VŠ o zkušenostech s používáním EIZ ve svých výukách. Z akce je [dostupný záznam](#).

PS EIZ se v uplynulém roce věnovala spíše širšímu uchopení problematiky EIZ než konkrétním tématům. Do práce skupiny se promítly i služby, které jsou na pomezí e-zdroje a nástroje pro výuku, vědu a výzkum. Zejména se jedná o nástroje s prvky umělé inteligence.

I v tomto roce pokračovala spolupráce s Národním centrem CzechELib (CEL):

- Plánování společné akce „[Den EIZ: Komunita komunitě](#)“ (23.01.2025 NTK, Praha).
- Pilotáž nového formuláře pro APC monitoring a sběr předplatných mimo CEL.
- Diskuse nad novými modely transformačních smluv.

Mimo pravidelná setkání probíhá komunikace pomocí e-mailové konference (akvs-eiz@cesnet.cz).

PS EIZ účelně plnila svou roli místa ke sdílení zkušeností (včetně těch negativních) a její práce byla prezentována i na konferenci [Bibliotheca academica 2024](#).

Pracovní skupina pro informační vzdělávání a informační gramotnost (PS IVIG)

(vedoucí: Michaela Morysková, ČVUT)

Pracovní skupina IVIG i v roce 2024 rozvíjela spolupráci a předávání zkušeností mezi členy. Během roku probíhaly pravidelně 1x za měsíc (vyjma prázdnin) online schůzky členů. Zápisy jsou zveřejněny na webu AKVŠ. Komunikace probíhala také prostřednictvím e-mailové konference VYCHOVA. V říjnu 2024 proběhla změna vedoucího pracovní skupiny IVIG. Novou vedoucí se stala Mgr. Michaela Morysková a její zástupkyní byla zvolena Mgr. Tereza Schwarzová Matýsová.

Hlavní aktivity v roce 2024

- Členové IVIG se aktivně podíleli na XI. Národním semináři informačního vzdělávání s podtitulem „Učící knihovník jako aktér edukačních výzev 21. století“ (29.–30. května 2024; KISK MUNI, Brno). Skupina zajistila přednáškový blok „*Informační vzdělávání doktorandů – příklady dobré praxe*“ a také Odborný panel IVIG: „*Informační vzdělávání v (akademických) knihovnách na oborových vysokých školách.*“
- Proběhlo osobní setkání členů IVIG (25. června 2024; Knihovna ČZU, Praha). Hlavním tématem bylo, kromě sdílení a vzájemného seznámení, AI v informačním vzdělávání.
- Pokračovalo se v projektu hospitací v informační výuce VŠ knihoven. Dne 18. března 2024 proběhlo online školení pro členy IVIG, jak by měly hospitace probíhat a jak poskytnout zpětnou vazbu lektorům.
- Členové IVIG zajistili dvě přednášky na BA 2024 (8.–9. října 2024; OU, Ostrava).
- Zahraniční cesta pro člena IVIG: Mgr. Michaela Morysková se zúčastnila konference EAHIL 2024 (11.–14. června 2024, Lotyšská národní knihovna, Riga – <https://eahil2024.rsu.lv/>). Cestovní zpráva je zveřejněna na webu AKVŠ.

Pracovní skupina pro open science (PS OS)

(vedoucí: Žaneta Procházková, UK)

Pracovní skupina se v roce 2024 věnovala následujícím aktivitám:

- Pracovní skupina zvolila Kristýnu Zychovou (ČZU) jako zástupkyni vedoucí pracovní skupiny.
- Pracovní skupina pořádala pravidelné měsíční online schůzky, jichž obsahem bylo vzájemné předávání zkušeností v oblasti OS podpory, sdílení "best practices" a vzájemná komunikace a kooperace týkající se podpory otevřené vědy jak na institucionální, tak národní úrovni.
- V rámci celonárodně koordinovaných aktivit pokračovalo zapojení širší OS komunity s akcentem na lokální OS podporu ve VŠ knihovnách.
- Pracovní skupina koordinovala svoji činnost s prac. skupinou Open Science při CZARMA, kooperace s PS EIZ při AKVŠ a s komunitou datastewardů.
- Pracovní skupina se skrz vedoucí skupiny zapojila do činnosti Odborné rady Open Science NCIP VaVal.
- Pracovní skupina v roce 2024 pokračovala v komunikaci a kooperaci s Národním centrem CzechELib a řešila administraci tokenů v rámci tzv. "transformačních smluv".
- Pracovní skupina uspořádala osobní setkání členů v červnu 2024.
- Pracovní skupina uspořádala Open Science Week 2024 se zaměřením OS z pohledu poskytovatelů financí: <https://www.akvs.cz/akce/akce-2024/os-week-2024/>.
- Pracovní skupina uspořádala exkurzi na Vídeňskou univerzitu a její centrum podpory OS.
- Pracovní skupina vyslala Matyáše Hiřmana na zahraniční cestu na konferenci International Association of Universities s tématem „Hodnoty univerzit v měnícím se světě“, která se konala 22. až 24. listopadu na půdě Sophia University v Japonsku.